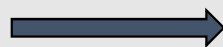

IMPACTE ECONÒMIC DEL TURISME A SITGES

10 de maig de 2019

Objectiu

Quantificar l'impacte que el sector turístic de Sitges té sobre l'economia del municipi

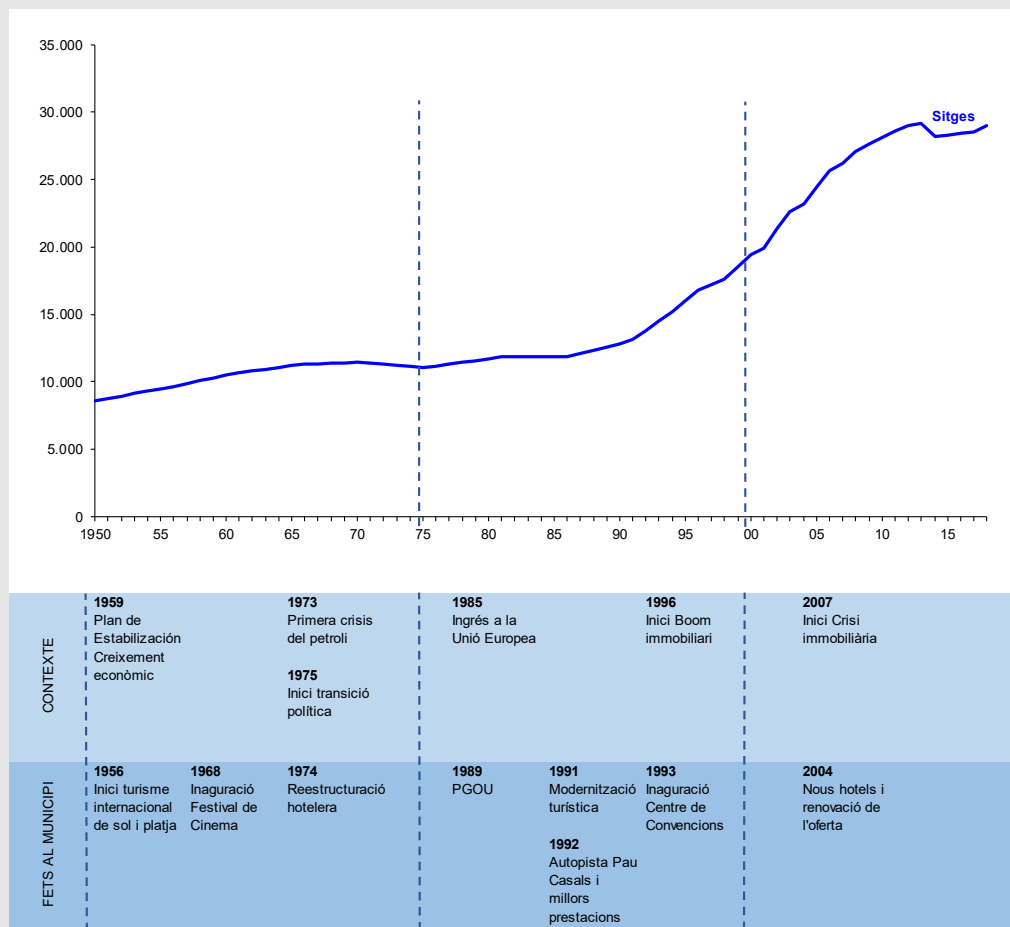
- Analitzar l'oferta i la demanda turística de Sitges
- Avaluar el pes de les activitats que depenen del turisme
- Quantificar l'impacte dels principals esdeveniments

Temes que es tracten en l'estudi

- I. Trets rellevants de l'economia de Sitges
- II. Quantificació de l'activitat turística
- III. L'economia del turisme
- IV. Impacte sobre el PIB i l'ocupació
- V. L'impacte econòmic dels principals esdeveniments
- VI. Sitges, la gestió de la complexitat

UN IMPORTANT CREIXEMENT DEMOGRÀFIC

Evolució històrica de la població a Sitges

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de d'IDESCAT i d'altres fonts, dades actualitzades a maig de 2019

La població de Sitges ha experimentat un creixement espectacular. Des d'inicis dels anys 1990 fins l'actualitat ha doblat pràcticament la seva població.

El 60% d'aquest creixement correspon a l'arribada de població provinent de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i el 33% a l'arribada de població estrangera que ja representa un 20,5% de la població actual, un percentatge força més elevat que la mitjana catalana. La resta del creixement d'aquest període correspon al creixement vegetatiu local.

La construcció de l'autopista Pau Casals va incidir en la reducció del temps de desplaçament a Barcelona i va fomentar que un important gruix de població que hi tenia la segona residència, decidís anar a viure a Sitges. Aquest seria un dels factors que expliquen el creixement demogràfic de Sitges.

OCUPACIÓ I MERCAT LABORAL

I. Trets rellevants de l'economia de Sitges

La taxa d'activitat a Sitges és superior a la del conjunt de Catalunya, un fet que s'explica per una major taxa d'activitat de les dones.

Des de l'any 2001 fins al 2017 observem l'impacte del cicle econòmic en la fluctuació de l'ocupació. El sector serveis ha anat guanyant, de forma sostinguda, un major pes relatiu.

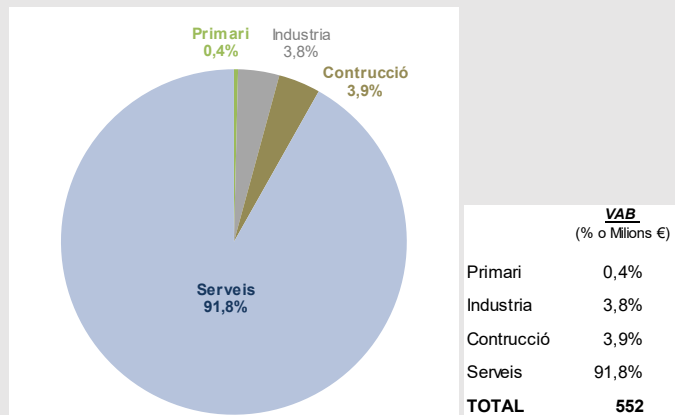
La taxa d'atur de Sitges ha estat tradicionalment baixa, però la crisi la va incrementar notablement. La seva evolució ha estat similar a la que ha experimentat la resta de municipis de l'entorn, sempre en nivells inferiors a la mitjana comarcal.

Taxa d'activitat

	<u>Homes</u>	<u>Dones</u>	<u>Total</u>
Sitges	66,3%	61,6%	64,0%
Catalunya	66,9%	56,9%	61,7%

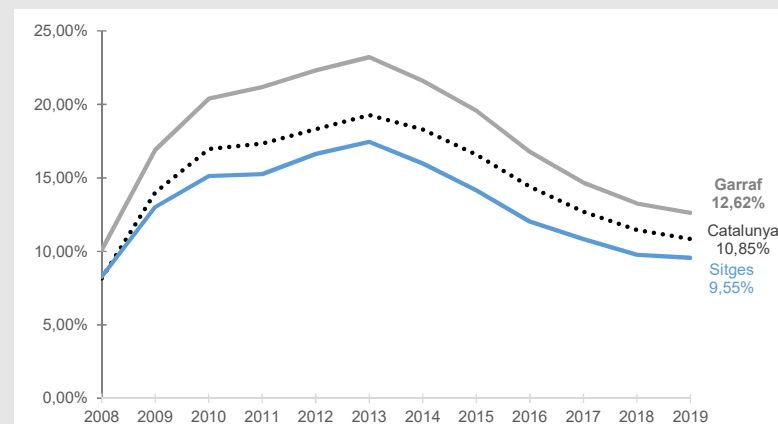
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'Hermes i d'IDESCAT, 2017.

Distribució VAB per grans sectors productius

Font: Elaboració pròpia a partir de Caixa Catalunya i l'Observatori de Treball i Model Productiu, 2015.

Taxa d'atur

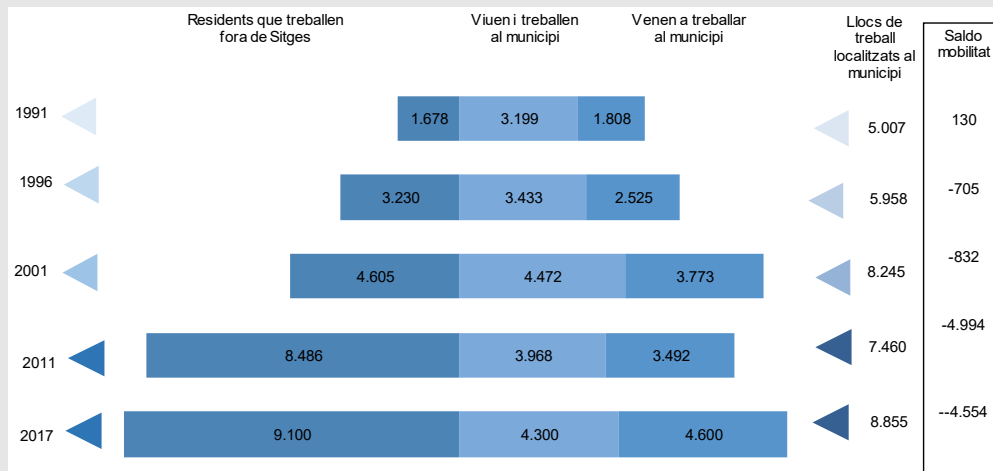
Sitges compta amb unes 25 empreses que superen els 20 treballadors, la majoria del sector serveis.

De les 10 majors empreses, 6 són cadenes hoteleres de caire internacional, fet que caracteritza l'estructura productiva.

Font: Observatori de Treball. Dades del mes de març de cada any fins 2019.

Empreses

Evolució de la mobilitat laboral

Font: Elaboració pròpia a partir de IDESCAT

- El saldo de mobilitat laboral és negatiu
- Exporta mà d'obra més qualificada de la que importa
- Té més població ocupada que llocs de treball

La limitada disponibilitat territorial i el seu atractiu residencial han anat transformant Sitges en un **municipi progressivament de primera residència**, generant uns desplaçaments diaris per motius laborals cada cop més intensos vers la ciutat de Barcelona, especialment arran la posada en marxa en 1992 de l'autopista Pau Casals.

Sitges té més població ocupada que llocs de treball i conforma un mercat laboral molt obert envers els municipis de l'entorn.

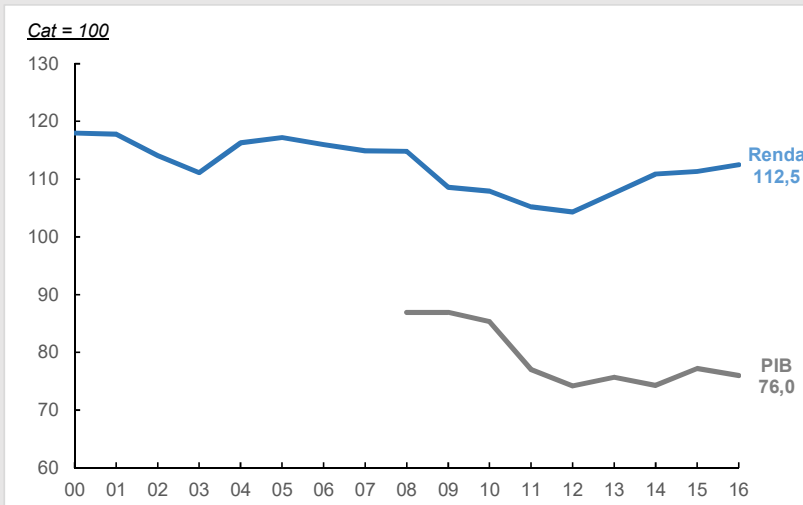
La mobilitat laboral diària cap a fora del municipi és especialment intensa amb Barcelona. Els desplaçaments laborals cap a Sitges també són força intensos des de Vilanova i la Geltrú i Sant Pere de Ribes.

Les característiques dels ocupats residents a Sitges que treballen fora del municipi (major qualificació i remuneració) són diferents a la dels ocupats a Sitges que resideixen fora del municipi (menor qualificació i remuneració, major temporalitat).

MACROMAGNITUDS

Nivell de renda i PIB per càpita de Sitges

(Index Catalunya = 100)

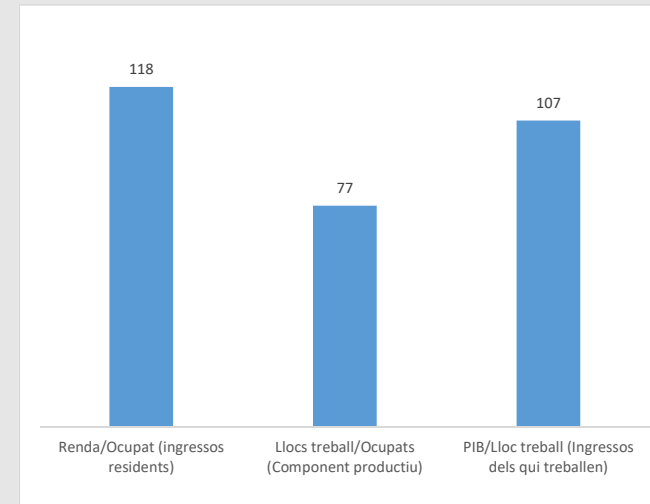
Font: IDESCAT, dades actualitzades a maig de 2019

La seva tradició d'indret residencial de nivell mitjà-alt ha fet que Sitges hagi assolit històricament un nivell de renda per càpita superior a la de Catalunya, però mostrant un comportament molt irregular durant els darrers 15 anys, dels quals es disposa de dades.

Mentre que la Renda familiar disponible bruta per habitant de Sitges és superior a la mitjana catalana, amb el PIB succeeix el contrari.

Components diferencia Renda i PIB

(Index Catalunya = 100)

Font: IDESCAT, dades actualitzades a maig de 2019

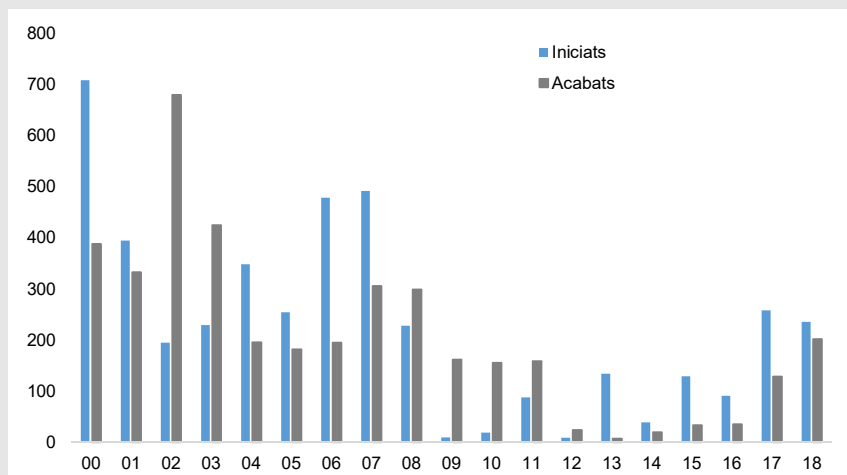
El nivell salarial dels residents és més elevat dels que hi treballen.

La ciutat té un baix component productiu i un alt component residencial.

La mitjana salarial dels residents a Sitges s'estima que és un 6/10% superior a la mitjana de salaris que generen els llocs de treball de la ciutat.

La mitjana salarial dels residents a Sitges que treballen fora s'estima que és entre un 8%-17% superior dels que treballen a Sitges

Evolució dels habitatges iniciats i acabats

Font: IDESCAT i Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, dades actualitzades a maig de 2019

Des del 1996 i fins el 2007 el sector de l'habitatge va experimentar una fase de fort creixement constructiu arreu de Catalunya. Sitges va viure una situació força similar.

Aquest procés es va aturar amb l'arribada de la crisi del 2008, quan el ritme constructiu va retrocedir de manera molt significativa.

Els darrers anys 2015-2018, el ritme de construcció de nous habitatges s'ha incrementat. En els propers anys, la dinàmica immobiliària es mantindrà lluny dels màxims assolits durant els anys del boom, per la colmatació del sòl disponible.

Evolució del parc d'habitatges de Sitges

	<u>1981</u>	<u>1991</u>	<u>2001</u>	<u>2011</u>	<u>2018</u>
Principals	40%	36%	49%	64%	66%
Secundaris	47%	57%	32%	23%	22%
Resta	14%	7%	19%	13%	12%
Parc habitatges	9.312	12.190	16.582	19.155	19.526

Font: IDESCAT i elaboració pròpia a partir de les dades actualitzades a maig de 2019

El parc d'habitatges s'ha més que doblat en els últims 30 anys, però de forma molt desigual entre habitatges principals i secundaris.

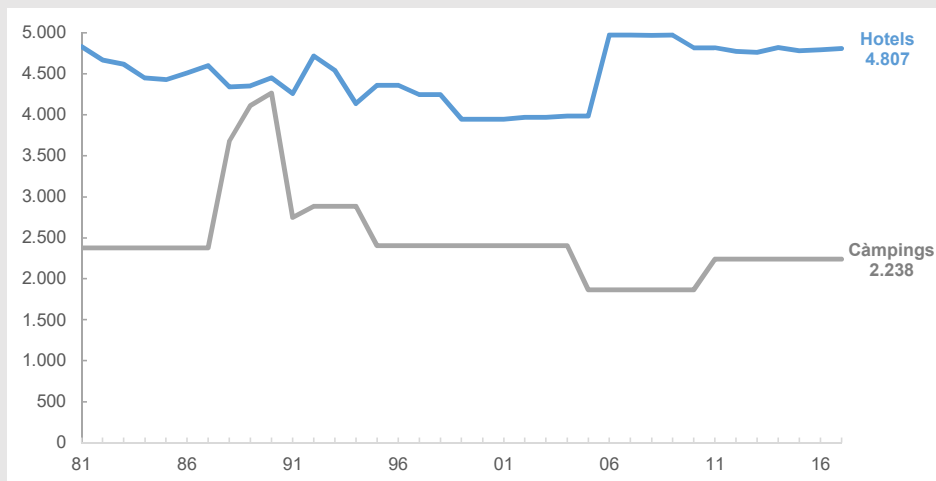
- **El parc d'habitatges principals ha crescut notablement**, fet que correspon a l'important creixement demogràfic de Sitges.
- **Els habitatges de 2a residència han anat disminuint en percentatge**, per establir-se al voltant del 22% del total.

El nivell de renda de la població i els elevats preus de l'habitatge indiquen el seu elevat estatus residencial

EVOLUCIÓ DE LA INFRAESTRUCTURA D'ACOLLIDA

Evulció històrica de l'oferta hotelera i de càmpings a Sitges (places)

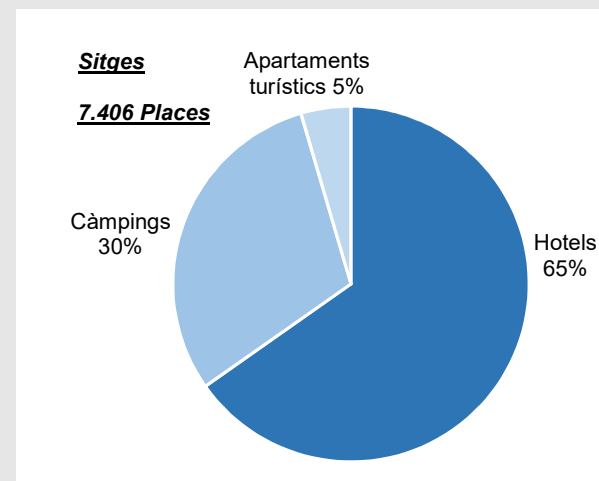

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'IDESCAT i de l'Observatori de Turisme de Catalunya, dades 207 (actualitzades a maig de 2019)

El nombre de places s'ha mantingut relativament estable en els últims 30 anys.

La relació entre places de càmping i places en establiments hotelers es manté estable al llarg dels anys, caracteritzant l'estructura d'acollida.

Distribució de l'oferta d'allotjament turístic a Sitges

Font: Departament d'Empresa i Coneixement, dades 2017 (actualitzades a maig de 2019)

L'oferta total d'allotjament de Sitges es compon de 7.406 places, distribuïdes entre els hotels, càmpings i apartaments turístics.

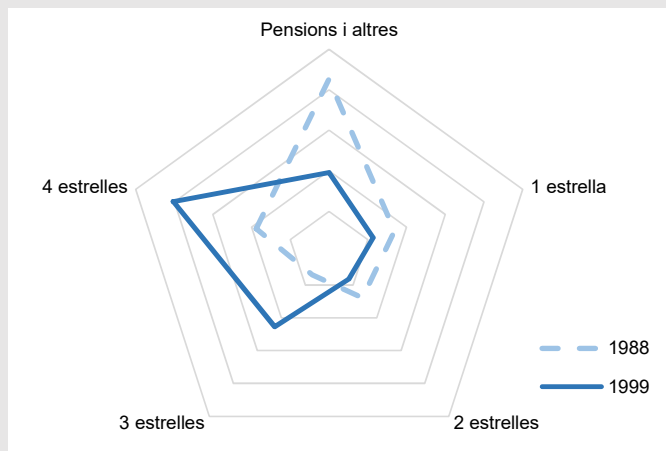
L'OFERTA HOTELERA

Entre les dècades de 1980 i 1990, l'estructura hotelera de Sitges va fer un gran salt qualitatiu.

El procés de renovació ha continuat més enllà dels anys 1990 amb l'arribada de les grans cadenes (Melià, Tryp, Hesperia, etc) i, més recentment, fons d'inversió han invertit en instal·lacions de qualitat com el Calipolis, el Mim i el Dolce.

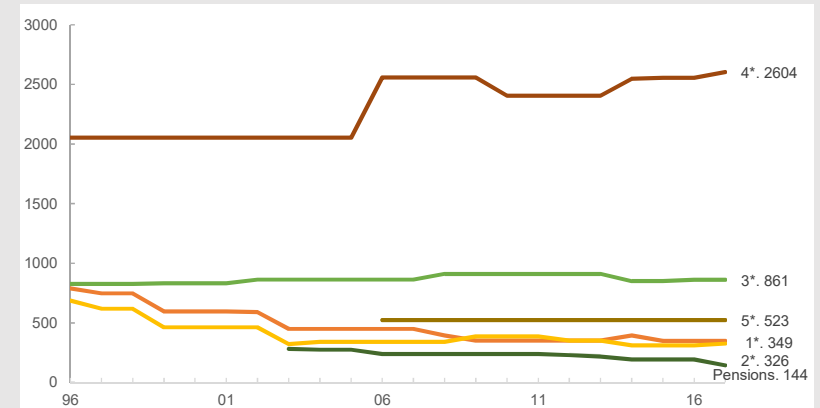
A l'actualitat, Sitges es considera un producte "prime" dins el sector hotelier.

La transformació hotelera entre 1988 i 1999

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades d'IDESCAT i de l'Observatori de Turisme de Catalunya

Evolució de l'oferta d'allotjament per categories 1996-2016

Font: Departament d'Empresa i Coneixement de la Generalitat de Catalunya, dades 2017 (actualitzades a abril de 2019)

Habitatges d'ús turístic (HUT)

Segons les dades del Departament d'Empresa i Coneixement, Sitges compta amb 1.747 HUT declarats.

Segons els resultats de l'"Estudi de Situació Turística", elaborat per Talk&Code per l'Ajuntament de Sitges, 2017, a partir dels anuncis publicats en llocs web, el nombre de HUT total seria de 1.760.

L'estudi elabora dues estimacions diferents del número de places, amb una forta oscil·lació d'entre 10.002 o 4.176 places. La primera, en funció del nombre de HUT declarats, i la segona segons l'ocupació mitjana de les primeres residències a Sitges.

PRINCIPALS ACTIVITATS TURÍSTIQUES

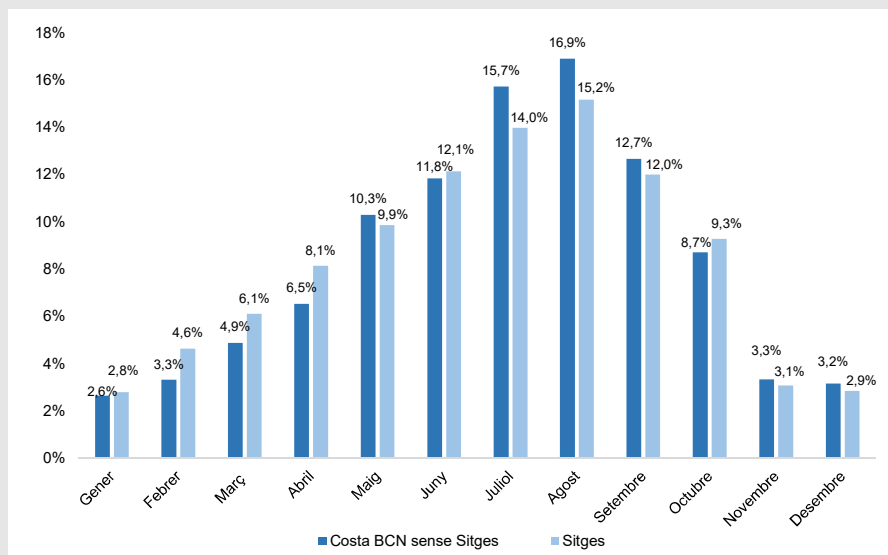
II. Quantificació i localització de l'activitat turística

Sitges, com a destinació turística, supera l'àmbit tradicional del turisme de sol i platja, a partir d'un procés de diversificació i desestacionalització del turisme que s'ha produït al llarg dels últims 25 anys.

Principals modalitats turístiques:

- Turisme de sol i platja (actiu)
- Turisme de congressos i convencions
- Turisme cultural i d'esdeveniments
- Turisme LGTBI

Distribució percentual mensual de les pernoctacions hoteleres a Sitges i a la Costa de Barcelona, 2016

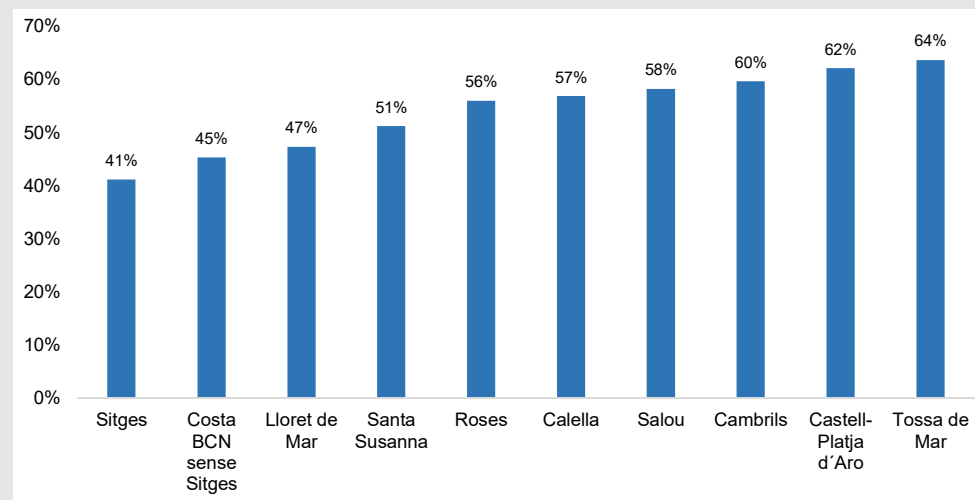

Sitges ha fet un important esforç per desestacionalitzar el turisme i relativitzar el pes de l'anomenat turisme de sol i platja que es concentra als mesos d'estiu.

Aquest esforç s'ha vist reflectit en la distribució relativament més homogènia de les pernoctacions al llarg de l'any.

Aquesta menor estacionalitat es pot apreciar clarament en la comparació de Sitges amb d'altres municipis.

Percentatge de les pernoctacions hoteleres en el mesos de juliol a setembre, 2016

Font: INE, Encuesta de ocupación hotelera

El turisme és un **sector econòmic no tradicional** – de fet no apareix com a tal en les classificacions per sectors productius que s'utilitzen en l'àmbit econòmic – sinó que té un caràcter transversal, ja que està format per moltes empreses grans, mitjanes i petites que engloben diferents branques d'activitat (restauració, hoteleria, comerç, transport, activitats culturals, tèxtil, serveis de tot tipus...) el que fa que s'hagi de fer una estimació per avaluar la seva aportació a l'economia d'un determinat territori, a través d'efectes directes i indirectes.

El turisme, com qualsevol sector econòmic, **es pot analitzar des de l'òptica de la demanda i l'òptica de l'oferta**. En aquest estudi hem optat per la anàlisi des de la demanda.

Des de **l'òptica de la demanda** el turisme es defineix a partir de considerar el conjunt d'activitats que fan els turistes i que impliquen una despesa. Aquesta és el vessant des de la que s'acostuma a analitzar el valor econòmic del sector, i la que s'ha fet servir en aquest estudi per quantificar l'impacte del turisme sobre les magnituds econòmiques de la zona.

El total de turistes, pernотacions i visitants estimats de l'any 2016 que es farà servir per calcular l'impacte del turisme a Sitges és el següent:

Nombre total estimat de visitants de Sitges, 2016

	<u>Visitants</u>	<u>Percentatge</u>	<u>Pernотacions</u>	<u>Percentatge</u>
Total turistes	401.903	12,4%	1.224.162	51,2%
Total excursionistes	2.826.800	87,2%		
Total 2 ^a Residència	12.954	0,4%	1.165.882	48,8%
TOTAL	3.241.657		2.390.044	

Font: Elaboració pròpia a partir de diverses fonts.

Per quantificar el nombre i el perfil dels visitants hem utilitzat diferents fonts estadístiques i metodologies pròpies quan no ha estat possible disposar d'una font d'informació directa.

Un element de suport han estat les dades subministrades per la marca turística Costa Barcelona.

ESTIMACIÓ DE LA DESPESA TURÍSTICA

Per cada tipologia de visitant, s'ha fet una estimació de la despesa diària realitzada, on s'han tingut en compte les estadístiques i enquestes existents al respecte.

Despesa dels turistes en destí a Sitges per persona i dia

	<i>Despesa en allotjament</i>	<i>Altres despeses</i>
Turistes	58	60
Excursionistes	---	32
2ª Residència	---	38

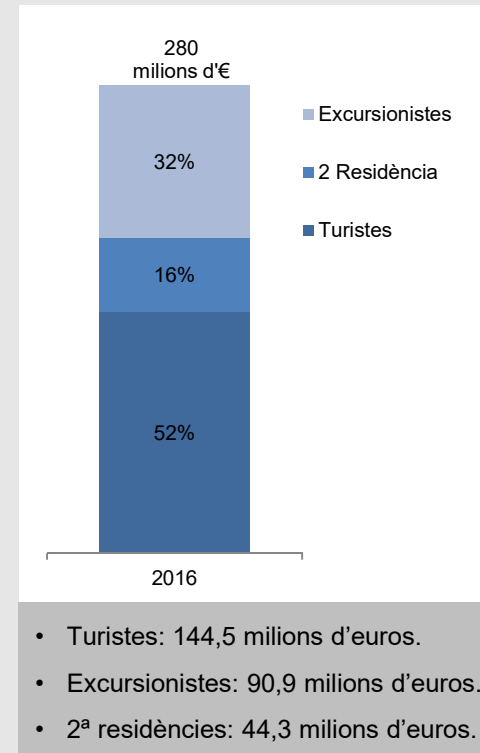
Font: LABturisme, enquestes GESOP i elaboració pròpia, 2016

S'observa que, segons LABturisme de la Diputació de Barcelona, les despeses diàries en allotjament i les despeses durant l'estada dels turistes a Sitges són sensiblement superiors a les obtingudes pel conjunt del Garraf i de l'entorn de Barcelona (2016).

- Garraf: 43,6 €/persona i dia per l'allotjament i de 48,8 €/persona i dia per la despesa durant l'estada.
- Entorn de Barcelona: 48 €/persona i dia per l'allotjament i de 42€/persona i dia per la despesa durant l'estada

La despesa turística que s'ha realitzat a la zona s'ha estimat en 279,6 milions d'euros.

Distribució de la despesa turística a Sitges el 2016

Font: Elaboració pròpia a partir de diverses fonts.

A partir de la despesa s'ha valorat l'impacte sobre el VAB i l'ocupació de la zona.

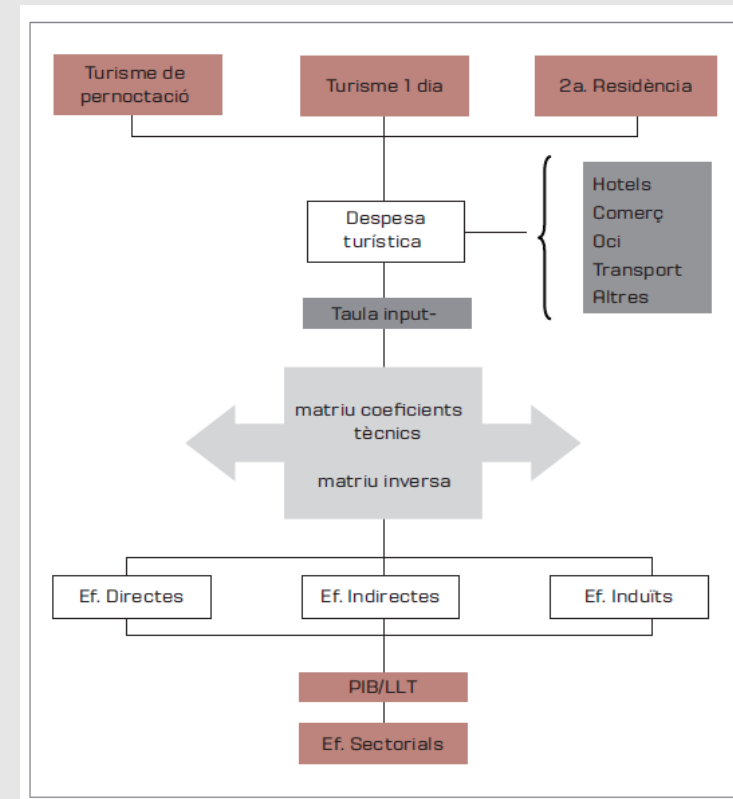
S'ha utilitzat la metodologia input-output, que distingeix:

- . Efectes directes
- . Efectes indirectes
- . Efectes induïts

La base han estat les TIO de Catalunya de l'any 2011.

No hi ha TIO de nivell més desagregat, però s'ha fet una estimació de la TIO local a partir de les diferències en les estructures productives de la comarca respecte la global de Catalunya.

Estructura del model SIM-TURÍSTIC

Font: Elaboració pròpia.

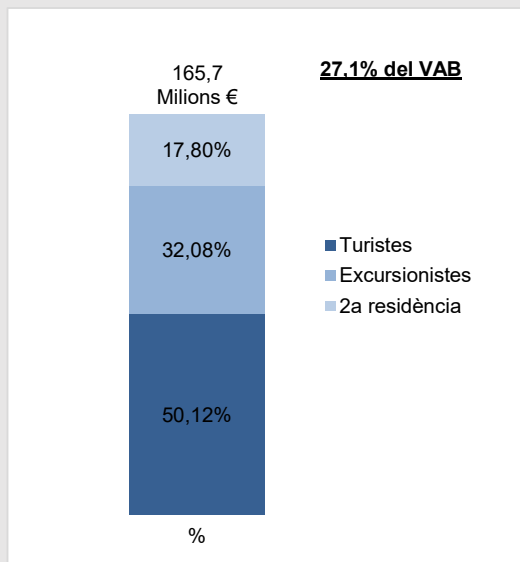
EL PES DEL TURISME EN L'ECONOMIA DE LA ZONA

Fent aquesta anàlisi, s'obté que les activitats turístiques generen un VAB a Sitges valorat en uns **166 milions d'euros**, el que significa un **27% de l'economia de tota l'àrea**.

El turisme acaba generant al voltant **del 2.709 llocs de treball a Sitges**, el que significa un **32% del total** de l'ocupació de Sitges.

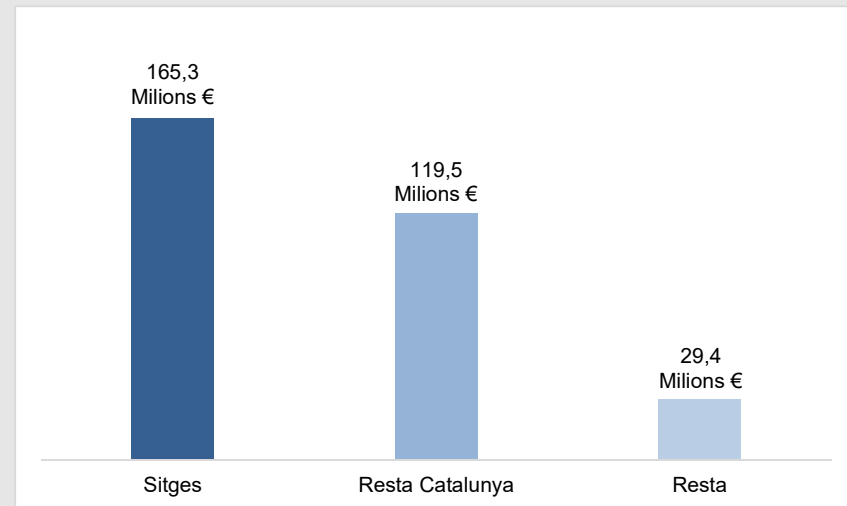
Efecte spillover: és la incidència que genera la despesa realitzada en activitats turístiques fora d'aquesta zona. Es pot estimar que és d'uns 149 milions d'euros, és a dir un 90% addicional. D'aquests, prop del 80% es creen a la resta de Catalunya i l'altre 20% correspon a bens i serveis produïts a Espanya o en països estrangers.

Efecte sobre el VAB de Sitges

Font: Elaboració pròpia.

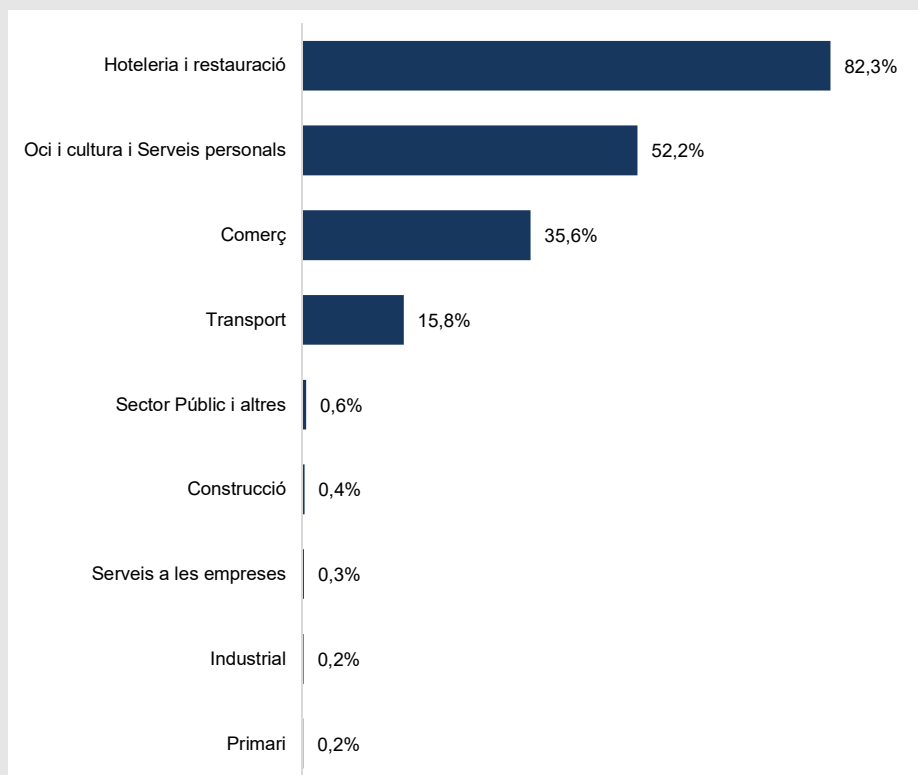
Distribució i efectes spillover

Font: Elaboració pròpia.

Pes del turisme en VAB dels sectors productius de Sitges el 2016

Font: Elaboració pròpia.

El gràfic recull el pes de l'impacte del turisme respecte el VAB dels sectors productius de Sitges.

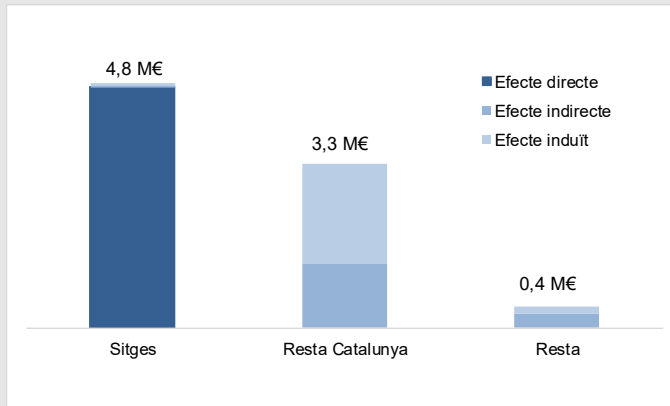
Per exemple, tal i com indica el gràfic, el 82,3% del valor afegit brut del sector de l'hoteleria i restauració es pot atribuir al sector del turisme.

Igualment, més del 50% de l'activitat econòmica vinculada a l'oci i als serveis personals, i més d'una tercera part del comerç del municipi està sustentat pels turistes i visitants.

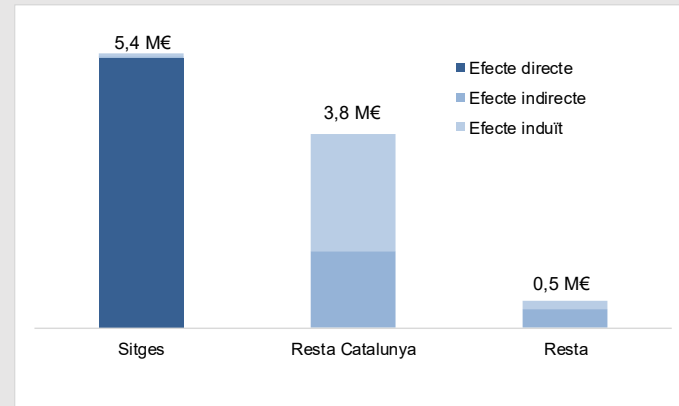
Es tracta d'una xifra molt significativa, més quan es té en compte que Sitges és un ciutat amb prop de 30.000 habitants, que necessiten de serveis públics, personals, comercials, empresarials, d'oci, de restauració, i on a més s'han ubicat serveis professionals atrets pels atractius i la qualitat de vida de la zona.

Impacte dels principals esdeveniments

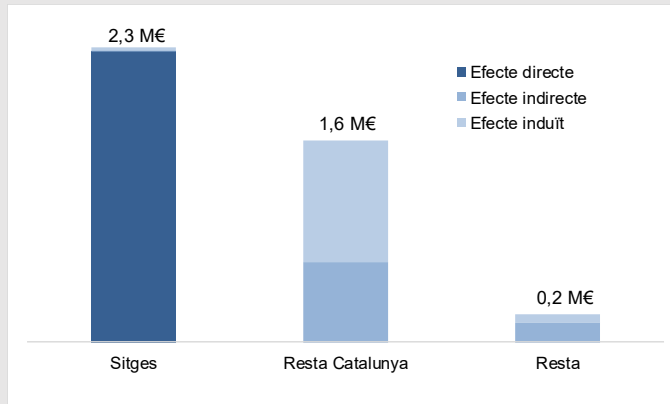
EL CARNAVAL DE SITGES

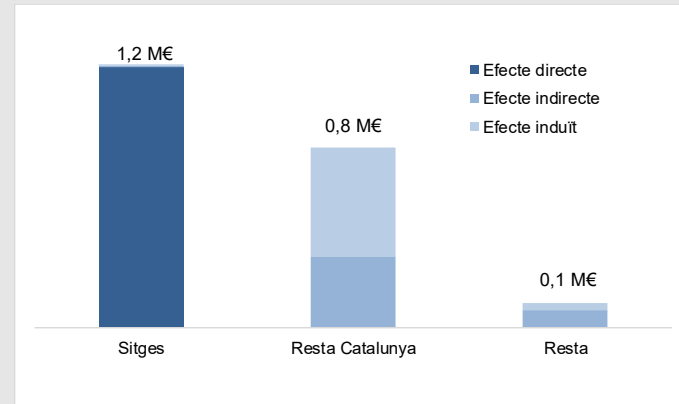
SITGES – FESTIVAL INTERNACIONAL CINEMA FANTÀSTIC DE CATALUNYA

SITGES GAY PRIDE

FESTIVAL INTERNACIONAL DE PATCHWORK

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes encarregades per Ajuntament.

Sitges ha experimentat una metamorfosi molt important en els últims 25 anys:

- Ha desenvolupat el seu potencial residencial i ha passat a ser una ciutat amb un caràcter dual, turístic i residencial.
- Aquesta dualitat turística i residencial aporta una complexitat molt positiva respecte els enclavaments només especialitzats en un d'aquests dos aspectes.
- El turisme és el principal motor econòmic del municipi i, sense el turisme, Sitges pot ser quedaria reduït a un municipi-dormitori.
- El creixement residencial obre noves perspectives de desenvolupament d'altres sectors productius, vinculats al perfil dels nous residents.

El principal repte al que s'enfronta és el de promocionar activitats turístiques de qualitat, que siguin compatibles amb una població que ja no viu només del turisme.

I ser capaç d'impulsar nous sectors econòmics, vinculats als nous residents, per reduir la mobilitat i la sostenibilitat del seu territori.